

หลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist)

ร่างพระราชบัญญัติ สถาบันการเงินประชาชน พ.ศ.

☒ กฎหมายใหม่

☐ แก้ไข/ปรับปรุง

☐ ยกเลิก

ส่วนราชการหรือหน่วยงานผู้เสนอ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง

๑. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

๑.๑ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจคืออะไร

เพื่อให้มีกฎหมายรับรองสถานะองค์กรการเงินระดับชุมชนให้มีสภาพความเป็นนิติบุคคล และบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในด้านการเงินให้แก่ชุมชนระดับฐานราก เพื่อช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม โดยการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการทางการเงินอย่างทั่วถึง

เพื่อแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องใด

องค์กรการเงินระดับฐานรากที่มีอยู่ในปัจจุบัน ยังให้บริการทางการเงินได้ไม่ครบถ้วน ขาดความยั่งยืนในการดำเนินการ และขาดความมั่นคงจากข้อจำกัดด้านการจัดการ ด้านการบริหารความเสี่ยง และด้านบัญชี แก่สมาชิก ในองค์กร สาเหตุสำคัญมาจากการทำธุรกรรมระดับชุมชนยังคงพึ่งพาการทำธุรกรรมทางการเงินผ่านตัวบุคคล เนื่องจาก การขาดสภาพความเป็นนิติบุคคล ขาดการกำกับดูแล และสนับสนุนด้านการดำเนินงานจากหน่วยงานทางการเงิน อีกทั้งยังไม่มีกระบวนการฐานข้อมูลเกี่ยวกับการทำธุรกรรมขององค์กรการเงินระดับฐานราก เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาจัดทำนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการเงินระดับฐานราก ดังนั้น การได้รับการรับรองสภาพความเป็นนิติบุคคล ขององค์กรการเงินระดับชุมชนเป็นสถาบันการเงินประชาชน จะทำให้สมาชิกของสถาบันการเงินประชาชนเข้าถึงการทำ ธุรกรรมทางการเงินในระดับฐานรากได้ทั่วถึง และการสนับสนุนและประสานงานโดยธนาคารผู้ประสานงานที่มี ประสิทธิภาพและศักยภาพจะสนับสนุนและกำกับการดำเนินงานของสถาบันการเงินประชาชนให้มีคุณภาพ การมีข้อมูล ทางการเงินระดับฐานรากจากสถาบันการเงินประชาชน จะเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้รัฐสามารถวางกรอบนโยบาย และแนวทางการพัฒนาการเงินระดับฐานรากให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๑.๒ ความจำเป็นที่ต้องทำภารกิจ

การเข้าถึงบริการทางการเงินอย่างทั่วถึงเป็นเป้าหมายสำคัญของภาครัฐ อันจะช่วยสร้างโอกาส ที่เท่าเทียมกันทางการเงินแก่ประชาชน ลดความเหลื่อมล้ำโดยรวมของประเทศ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากองค์กร การเงินระดับฐานรากที่มีอยู่ในปัจจุบันส่วนมาก ยังให้บริการทางการเงินได้ไม่ครบถ้วน ขาดความยั่งยืนในการ ดำเนินการ จากการเน้นการพึ่งพาตัวบุคคลเป็นหลัก ทำให้ไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้เมื่อต้องเปลี่ยนบุคคล ผู้เป็นแกนนำ ขาดความมั่นคงจากข้อจำกัดด้านการจัดการ ด้านการบริหารความเสี่ยง และด้านบัญชี บางส่วนยังขาด สภาพความเป็นนิติบุคคล ส่วนในระดับภาพรวม ภาครัฐยังไม่มีทิศทางที่ชัดเจนในการขับเคลื่อนระดับนโยบายเรื่องนี้ อย่างต่อเนื่อง ไม่สามารถบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานให้เกิดความสอดคล้อง ยังไม่ได้มีการกำกับดูแล อย่างใกล้ชิด ส่งผลให้การพัฒนาระบบการเงินระดับฐานรากของไทยในช่วงที่ผ่านมาขาดความก้าวหน้า ประชาชน จำนวนมากไม่สามารถเข้าถึงบริการทางการเงินที่มีคุณภาพอย่างครบถ้วน บางส่วนต้องไปพึ่งพาแหล่งเงินทุนนอกระบบ ทำให้ถูกเอาเปรียบ นอกจากนี้ องค์กรการเงินระดับฐานรากบางส่วนที่มีอยู่ขาดการบริหารจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสม ซึ่งอาจก่อให้เกิดความเสียหายและส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจในวงกว้าง

ด้วยเหตุนี้ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ ยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนในระดับฐานราก วางกรอบนโยบาย และแนวทางการดำเนินการที่ชัดเจนสำหรับหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมองค์กรการเงินระดับฐานราก

ของชุมชนให้เข้มแข็ง เป็นแรงขับเคลื่อนที่สำคัญของระบบเศรษฐกิจ รวมทั้งเพื่อป้องกันความเสี่ยงทางการเงิน ที่อาจเกิดขึ้นต่อระบบการเงินระดับฐานรากของประเทศ จึงจำเป็นต้องมีการปฏิรูประบบการเงินระดับฐานราก

หากไม่ทำภารกิจนั้น จะมีผลกระทบใด

เนื่องจากในปัจจุบัน มีการให้บริการทางการเงินในระดับชุมชนที่คล้ายคลึงกับสถาบันการเงินประชาชน อยู่แล้ว หากไม่มีการส่งเสริมและกำกับดูแลที่เหมาะสม ผู้ให้บริการทางการเงินดังกล่าวอาจมีความเสี่ยงทางการเงิน และการบริหารจัดการที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนเป็นวงกว้าง นอกจากนี้ ชุมชนในฐานรากจะขาดโอกาสการสร้าง ฐานะการเงินที่มีความยั่งยืน และรัฐจะเสียโอกาสในการสร้างฐานข้อมูลทางการเงินระดับฐานรากที่มีประสิทธิภาพ

๑.๓ การดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์มีกี่ทางเลือก มีทางเลือกอะไรบ้าง

ออกกฎหมายใหม่เพื่อจัดตั้งสถาบันการเงินประชาชน

แต่ละทางเลือกมีข้อดีข้อเสียอย่างไร

ข้อดี การจัดตั้งองค์กรการเงินระดับชุมชนให้มีสภาพเป็นนิติบุคคลให้องค์กรสามารถทำนิติกรรม และธุรกรรมในระดับองค์กรได้ จะเพิ่มความคล่องตัวและความโปร่งใสขององค์กรในการบริหารเงิน ลดการพึ่งพา ตัวบุคคล และแก้ไขปัญหาการเข้าถึงบริการทางการเงินอย่างทั่วถึง ซึ่งสร้างโอกาสที่เท่าเทียมกันทางการเงิน แก่ประชาชน ลดความเหลื่อมล้ำโดยรวมของประเทศ และลดปัญหาจากหนี้ในระบบ ทั้งนี้ สถาบันการเงิน ประชาชนจะได้รับการสนับสนุนและกำกับดูแลจากธนาคารผู้ประสานงานที่มีประสบการณ์และมีระบบการจัดการ ที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งสร้างความยั่งยืนในการดำเนินงานแก่สถาบันการเงินประชาชน

ข้อเสีย องค์กรการเงินระดับชุมชนที่ต้องการจัดตั้งสถาบันการเงินประชาชนให้ถูกต้องตามร่าง พระราชบัญญัตินี้ จะมีขั้นตอนในการดำเนินงานเพิ่มขึ้น เช่น การจดทะเบียน และการถูกกำกับดูแลจากธนาคาร ผู้ประสานงาน เป็นต้น

๑.๔ มาตรการที่บรรลุวัตถุประสงค์ของภารกิจคืออะไร

๑.๔.๑ การให้มีสภาพนิติบุคคล กำหนดให้องค์กรการเงินชุมชนจดทะเบียนเป็นสถาบันการเงินประชาชน ภายใต้ร่างพระราชบัญญัติสถาบันการเงินประชาชน (ร่าง พ.ร.บ.ฯ) โดยมีผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เป็นนายทะเบียน

๑.๔.๒ กำกับดูแลความมั่นคงทางการเงิน กำหนดให้มีหลักเกณฑ์เกี่ยวกับมาตรฐานการดำเนินงาน การบัญชีและมาตรฐานการบริหารจัดการความเสี่ยง รวมทั้งกำหนดกรอบอัตราดอกเบี้ย ค่าธรรมเนียม ค่าบริการ และผลตอบแทน ที่สถาบันการเงินประชาชนอาจเรียกเก็บจากสมาชิก

๑.๔.๓ ธนาคารผู้ประสานงาน ธนาคารผู้ประสานงานเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการดำเนินงานของสถาบัน การเงินประชาชน โดยจะต้องทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงในการให้คำแนะนำในด้านต่าง ๆ ตั้งแต่การรับคำขอจัดตั้งสถาบัน การเงินประชาชน (เพื่อพิจารณาและส่งคำขอจัดตั้งให้นายทะเบียน) จัดทำและพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ สำหรับการให้บริการทางการเงินระบบการโอนเงิน ระบบบัญชี ระบบทะเบียน หรือระบบอื่นใดที่จำเป็น พัฒนา ศักยภาพและความพร้อม ทั้งในด้านระบบการเงิน การบัญชี การตรวจสอบ การเสริมศักยภาพของบุคลากร และจัดทำระบบฐานข้อมูลสถาบันการเงินประชาชน รวมทั้งต้องประเมินความเสี่ยงของสถาบันการเงินประชาชน

๑.๔.๔ ระบบฐานข้อมูล ธนาคารผู้ประสานงานเป็นผู้จัดทำเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับสถาบันการเงิน ประชาชน และสำนักงานเศรษฐกิจการคลังจะสามารถเข้าถึงและดึงข้อมูลจากระบบฐานของสถาบันการเงินประชาชน ภายใต้การดูแลของธนาคารผู้ประสานงาน เพื่อการกำกับดูแลสถาบันการเงินประชาชนให้มีการดำเนินงานที่เหมาะสม เพื่อใช้ประกอบการพิจารณากำหนดนโยบายให้บริการทางการเงินแก่สถาบันการเงินประชาชน การประเมินผล ติดตามและตรวจสอบ ทั้งนี้ คณะกรรมการและบุคคลที่คณะกรรมการมอบหมายมีอำนาจในการเข้าถึงข้อมูล เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

๑.๕ การกีดกันจะแก้ไขปัญหาคือข้อบกพร่องนั้นได้เพียงใด

มาตรการในข้อ ๑.๔ จะสามารถแก้ไขปัญหาคือข้อบกพร่องนั้นได้ เนื่องจากองค์กรการเงินชุมชนที่มีอยู่ในปัจจุบันส่วนมาก ยังให้บริการทางการเงินได้ไม่ครบถ้วน ขาดความยั่งยืนในการดำเนินการ จากการเน้นการพึ่งพาตัวบุคคลเป็นหลัก ทำให้ไม่สามารถดำเนินการต่อไปเมื่อต้องเปลี่ยนบุคคลผู้เป็นแกนนำ ขาดความมั่นคงจากข้อจำกัดด้านการจัดการ ด้านการบริหารความเสี่ยง และด้านบัญชี อีกทั้งบางส่วนยังขาดสภาพความเป็นนิติบุคคล ทั้งในระดับภาพรวม ภาครัฐยังไม่มีทิศทางที่ชัดเจนในการขับเคลื่อนระดับนโยบายเรื่องนี้ อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากไม่มีฐานข้อมูลที่มีมาตรฐาน ดังนั้น การให้สภาพความเป็นนิติบุคคล การเพิ่มการกำกับดูแลความมั่นคงทางการเงินและการจัดทำฐานข้อมูลจะช่วยแก้ไขปัญหาคือข้อบกพร่องดังกล่าวได้

๑.๖ ผลสัมฤทธิ์ของภารกิจคืออะไร

มีการจัดตั้งสถาบันการเงินประชาชนเพื่อเป็นแหล่งให้บริการทางการเงินทางเลือกให้แก่ประชาชน และประชาชนสามารถเข้าถึงบริการทางการเงินได้มากขึ้น

ตัวชี้วัดความสัมฤทธิ์ของกฎหมายมีอย่างไร

สัดส่วนการเข้าถึงบริการทางการเงินอย่างทั่วถึงของประชาชน ซึ่งอาจรวมถึงสัดส่วนของผู้ที่มีบัญชีเงินฝาก และสัดส่วนของผู้ที่สามารถเข้าถึงบริการสินเชื่อจากสถาบันการเงินประชาชน รวมถึงการที่สถาบันการเงินประชาชนที่สร้างขึ้นตามกฎหมายฉบับนี้มีความมั่นคงทางการเงิน

๑.๗ การทำภารกิจสอดคล้องกับพันธกรณีและความผูกพันตามหนังสือสัญญาที่ประเทศไทยมีต่อรัฐต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศใด ในเรื่องใด

ไม่มี

การดำเนินการดังกล่าวจะเป็นผลดี หรือก่อให้เกิดภาระแก่ประเทศไทยหรือไม่ อย่างไร

ไม่มี

๒. ผู้ทำภารกิจ

๒.๑ เมื่อคำนึงถึงประสิทธิภาพ ต้นทุน และความคล่องตัวแล้ว เหตุใดจึงไม่ควรให้เอกชนทำภารกิจนี้

การดำเนินงานตามร่าง พ.ร.บ.ฯ เป็นการส่งเสริมและพัฒนาสถาบันการเงินชุมชน เพื่อเพิ่มการเข้าถึงบริการทางการเงินให้แก่ประชาชน จึงเป็นการดำเนินการแบบไม่แสวงผลกำไร ภาคเอกชนจึงไม่มีความเหมาะสมในการทำภารกิจนี้

ภารกิจควรทำร่วมกับเอกชนหรือไม่ อย่างไร

การส่งเสริมและพัฒนาระบบสถาบันการเงินประชาชนเป็นการดำเนินงานแบบไม่แสวงหาผลกำไร ภาคเอกชนจึงไม่อาจทำภารกิจนี้ได้ นอกจากนี้ยังมีองค์กรภาครัฐ อาทิ สถาบันการเงินเฉพาะกิจที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญทางการเงินและมีเครือข่ายอยู่ทั่วประเทศที่จะช่วยภาครัฐทำภารกิจดังกล่าวได้

๒.๒ เมื่อคำนึงถึงประสิทธิภาพและประโยชน์ที่จะเกิดแก่การให้บริการประชาชน ควรทำภารกิจนี้ร่วมกับหน่วยงานอื่นหรือไม่ เพราะเหตุใด

ในการส่งเสริมและกำกับดูแลสถาบันการเงินประชาชน ร่าง พ.ร.บ.ฯ กำหนดให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจเป็นธนาคารผู้ประสานงาน เพื่อทำหน้าที่เป็นธนาคารผู้ประสานงานโดยธนาคารผู้ประสานงานจะมีอำนาจหน้าที่ต่าง ๆ ได้แก่ สนับสนุนการจัดตั้งสถาบัน โดยเน้นพื้นที่ที่มีศักยภาพและมีการดำเนินการให้บริการทางการเงินระดับชุมชนอย่างเข้มแข็ง โดยพื้นที่จะต้องไม่ซ้ำซ้อนกัน จัดทำและพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการให้บริการทางการเงินระบบการโอนเงิน ระบบบัญชี หรือระบบอื่นใดที่จำเป็น พัฒนาศักยภาพและความพร้อมทั้งในด้านระบบการเงิน การบัญชี และการเสริมสร้างศักยภาพของบุคลากร เพื่อยกระดับมาตรฐานให้แก่สถาบันการเงินประชาชน ให้บริการทางการเงินแก่สถาบันการเงินประชาชน เป็นตัวกลางในการทำธุรกรรมทางการเงิน

ระหว่างสถาบันการเงินประชาชน จัดทำระบบข้อมูล ซึ่งรวมถึงข้อมูลธุรกรรมทางการเงินของสมาชิก ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานของสถาบันการเงินประชาชน ทั้งในด้านการบริหารจัดการและการบริหารความเสี่ยง เป็นต้น

๒.๓ การกิจดังกล่าวหากให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำ จะได้ประโยชน์แก่ประชาชนมากกว่าหรือไม่ หากกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำภารกิจดังกล่าวอาจทำให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันในการส่งเสริมและกำกับดูแลสถาบันการเงินประชาชนทั่วประเทศ เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งอาจมีศักยภาพและนโยบายที่แตกต่างกัน

๓. ความจำเป็นในการตรากฎหมาย

๓.๑ การจัดทำภารกิจนั้นมีความสอดคล้องกับเรื่องใด อย่างไร

■ หน้าที่หลักของหน่วยงานของรัฐ (ตามภารกิจพื้นฐาน (Function) ในเรื่อง การเข้าถึงบริการทางการเงินอย่างทั่วถึงของประชาชน

■ หน้าที่ของรัฐและแนวนโยบายแห่งรัฐ ใน มาตรา ๗๕, และมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

■ ยุทธศาสตร์ชาติ ในเรื่องการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม

■ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในเรื่องการสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

■ แนวทางการปฏิรูปประเทศ ในด้านที่ ๕ การขับเคลื่อนและปฏิรูปด้านความมั่นคง ลดความเหลื่อมล้ำ การเกษตร ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๓.๒ การทำภารกิจนั้นสามารถใช้มาตรการทางบริหารโดยไม่ต้องออกกฎหมายได้หรือไม่

เนื่องจากหนึ่งในแนวทางพัฒนาองค์กรการเงินระดับฐานรากคือการให้มีสถานะนิติบุคคล ประกอบกับการกำกับดูแลทางการเงินซึ่งยังไม่มีกฎหมายรองรับ ดังนั้น ไม่สามารถกระทำภารกิจดังกล่าวโดยใช้มาตรการทางบริหารได้

ถ้าใช้มาตรการทางบริหารจะมีอุปสรรคอย่างไร

ไม่มี

๓.๓ ในการทำภารกิจนั้น เหตุใดจึงจำเป็นต้องตรากฎหมายในขณะนี้

เนื่องจากองค์กรการเงินระดับชุมชนที่มีอยู่ในปัจจุบันส่วนมาก ยังให้บริการทางการเงินได้ไม่ครบถ้วน ขาดความยั่งยืนในการดำเนินการ จากการเน้นการพึ่งพาตัวบุคคลเป็นหลัก ทำให้ไม่สามารถดำเนินการต่อไปเมื่อต้องเปลี่ยนบุคคลผู้เป็นแกนนำ ขาดความมั่นคง จากข้อจำกัดด้านการจัดการ ด้านการบริหารความเสี่ยง และด้านบัญชี อีกทั้งบางส่วนยังขาดสภาพความเป็นนิติบุคคล ทั้งยังไม่มีกำกับการดูแลอย่างใกล้ชิด ส่งผลให้การพัฒนาระบบการเงินระดับฐานรากของไทยในช่วงที่ผ่านมาขาดความก้าวหน้าแม้ว่าจำนวนเงินฝากในระบบองค์กรการเงินระดับฐานรากมีปริมาณเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งหากขาดการส่งเสริมและกำกับดูแล อาจเกิดความเสียหายแก่ประชาชนในวงกว้างได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๓.๔ การใช้บังคับกฎหมายและระยะเวลาในการใช้บังคับกฎหมาย

(ก) การใช้บังคับกฎหมาย

■ ต้องใช้บังคับพร้อมกันทุกท้องที่ทั่วประเทศ เนื่องจากเป็นกฎหมายที่เป็นการส่งเสริมและกำกับสถาบันการเงินประชาชนทั่วประเทศ

(ข) ระยะเวลาในการใช้บังคับกฎหมาย

☒ ใช้บังคับทันทีที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เนื่องจาก

บังคับใช้ ๑๒๐ วันหลังจากประกาศในราชกิจจานุเบกษา เนื่องจากคณะกรรมการต้องมีระยะเวลาในการออกหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องตามที่กฎหมายกำหนด

๓.๕ เหตุใดจึงไม่สมควรตราเป็นกฎในลักษณะอื่น เช่น ข้อบัญญัติท้องถิ่น

หากกำหนดให้มีการส่งเสริมและกำกับสถาบันการเงินประชาชน โดยกำหนดไว้ในข้อบัญญัติท้องถิ่น อาจทำให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันในการส่งเสริมและกำกับดูแลสถาบันการเงินประชาชนทั่วประเทศ เนื่องจากท้องถิ่นแต่ละแห่งอาจมีนโยบายที่แตกต่างกัน

๓.๖ ลักษณะการใช้บังคับ

☐ ควบคุม

☐ กำกับ/ติดตาม (ข้ามไปข้อ ๓.๘)

☐ ส่งเสริม

☒ ระบบผสม ได้แก่ กำกับและส่งเสริม

เหตุใดจึงต้องใช้ระบบดังกล่าว

การส่งเสริมสถาบันการเงินประชาชนโดยการให้มีสถานะเป็นนิติบุคคลนั้น ต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการกำกับดูแลที่เหมาะสมเพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นต่อสมาชิกสถาบันการเงินประชาชน ร่าง พ.ร.บ.ฯ จะมีการกำหนดโครงสร้างและแนวทางการส่งเสริมและกำกับระบบสถาบันการเงินประชาชน โดยจัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาระบบสถาบันการเงินประชาชนเพื่อกำหนดแนวทางและหลักเกณฑ์ในการส่งเสริมและกำกับสถาบันการเงินประชาชน และกำหนดให้มีนายทะเบียนรับจดทะเบียนสถาบันการเงินประชาชนเป็นนิติบุคคล นอกจากนี้ ยังกำหนดให้คณะกรรมการพัฒนาระบบสถาบันการเงินประชาชนสามารถแต่งตั้งธนาคารเป็นธนาคารผู้ประสานงานเพื่อดำเนินการส่งเสริมและกำกับดูแลสถาบันการเงินประชาชน

๓.๗ การใช้ระบบอนุญาตในกฎหมาย

๓.๗.๑ เพราะเหตุใดจึงกำหนดให้ใช้ระบบอนุญาต หรือใช้ระบบอื่นที่มีผลเป็นการควบคุม

เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติสถาบันการเงินประชาชนมีการสนับสนุนสถาบันการเงินประชาชน โดยให้สถาบันการเงินประชาชนสามารถจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล เพื่อให้การดำเนินงานมีความต่อเนื่องและสามารถทำธุรกรรมต่าง ๆ ในนามของสถาบันการเงินประชาชน จึงเห็นควรให้มีระบบอนุญาตเพื่อให้สถาบันการเงินประชาชนที่มีความพร้อมและมีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในร่าง พ.ร.บ.ฯ สามารถจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลได้

๓.๗.๒ มีการกำหนดค่าธรรมเนียมการอนุญาตหรือไม่ ถ้ามี มีความจำเป็นอย่างไร คำนวณค่าต่อภาระที่เกิดแก่ประชาชนอย่างไร

ไม่มี

๓.๗.๓ มีหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจในการอนุญาตหรือไม่ อย่างไร

นายทะเบียนจะออกประกาศ กำหนดหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขในการจัดตั้ง การจดทะเบียน การดำเนินการ การเพิกถอน และการฟื้นฟูสภาพจากการเป็นสถาบันการเงินประชาชน โดยจะพิจารณาให้ความเห็นชอบ พิจารณาคำขอยกเลิกและเพิกถอนสถาบันการเงินประชาชน ตามข้อเสนอแนะของธนาคารผู้ประสานงาน ตามระเบียบหลักเกณฑ์ที่นายทะเบียนกำหนด

๓.๗.๔ มีขั้นตอนและระยะเวลาที่แน่นอนในการอนุญาตหรือไม่

นายทะเบียนออกระเบียบกำหนดวิธีการในการจัดตั้งและจดทะเบียน

๓.๗.๕ มีการเปิดโอกาสให้อุทธรณ์การปฏิเสธคำขอ การให้ยื่นคำขอใหม่ หรือไม่ อย่างไร

ในกรณีที่ธนาคารผู้ประสานงานเสนอแนะต่อนายทะเบียนเพื่อดำเนินการเพิกถอนสถาบันการเงินประชาชนออกจากการเป็นสถาบันการเงินประชาชน สถาบันการเงินประชาชนโดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง และให้นายทะเบียนส่งคำอุทธรณ์ต่อไปยังคณะกรรมการโดยไม่ชักช้า

๓.๗.๖ มีการต่ออายุการอนุญาตหรือไม่

หากสถาบันการเงินประชาชนไม่ปฏิบัติตามระเบียบและหลักเกณฑ์ที่กำหนด นายทะเบียนสามารถสั่งเลิกสถาบันการเงินประชาชน ตามคำแนะนำของธนาคารผู้ประสานงาน

มีการตรวจสอบก่อนการต่อใบอนุญาตหรือไม่

ไม่มี

๓.๘ การใช้ระบบคณะกรรมการในกฎหมาย

๓.๘.๑ กฎหมายที่จะตราขึ้นมีการใช้ระบบคณะกรรมการ หรือไม่ มีความจำเป็นอย่างไร

มีการใช้ระบบคณะกรรมการโดยการจัดตั้งคณะกรรมการสถาบันการเงินประชาชน เนื่องจากคณะกรรมการสถาบันการเงินประชาชนมีอำนาจหน้าที่ออกเกณฑ์เกี่ยวกับการดำเนินงานและแนวทางการกำกับดูแลสถาบันการเงินประชาชน

๓.๘.๒ คณะกรรมการที่กำหนดขึ้นมีอำนาจซ้ำซ้อนกับคณะกรรมการอื่นหรือไม่

ไม่มี

หากมีความซ้ำซ้อน จะดำเนินการอย่างไรกับคณะกรรมการอื่นนั้น

ไม่มี

๓.๘.๓ องค์ประกอบของคณะกรรมการมีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือนายกรัฐมนตรีหรือหัวหน้าส่วนราชการหรือไม่

คณะกรรมการฯ มีเฉพาะหัวหน้าส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐเป็นองค์ประกอบ ได้แก่ ปลัดกระทรวงการคลังเป็นประธาน และมีกรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ และมีผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลังเป็นกรรมการและเลขานุการ นอกจากนี้ มีกรรมการจากผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีความรู้ และประสบการณ์ด้านการเงินระดับชุมชน ด้านการพัฒนาชุมชน ด้านกฎหมาย ด้านเศรษฐกิจ การเงิน หรือการคลัง ด้านการบัญชี ด้านการบริหารความเสี่ยง หรือการประกันภัย และด้านเทคโนโลยี ด้านละ ๑ คน รวม ๗ คน ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังแต่งตั้งโดยความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

เหตุใดจึงต้องกำหนดให้บุคคลดังกล่าวเป็นองค์ประกอบของคณะกรรมการ

เนื่องจากคณะกรรมการพัฒนาระบบสถาบันการเงินประชาชนมีหน้าที่ส่งเสริมและกำกับดูแลสถาบันการเงินที่ทำธุรกรรมทางการเงินจึงเห็นควรให้ปลัดกระทรวงการคลังเป็นประธาน นอกจากนี้ กำหนดให้หัวหน้าส่วนราชการที่มีหน้าที่ส่งเสริมองค์การการเงินระดับฐานรากเป็นคณะกรรมการโดยตำแหน่ง

๓.๙ มีกรอบหรือแนวทางการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่หรือไม่ อย่างไร

นายทะเบียนจะพิจารณาคุณสมบัติขององค์กรการเงินชุมชนที่จะขอจดทะเบียนเป็นสถาบันการเงินประชาชน ซึ่งต้องผ่านการพิจารณาและรับรองคุณสมบัติจากธนาคารผู้ประสานงานอย่างครบถ้วนแล้ว นอกจากนี้ กฎหมายยังกำหนดให้มีผู้ตรวจสอบที่เข้าไปตรวจสอบสถาบันการเงินประชาชนในกรณีที่มีเหตุวิกฤติหรือเหตุอันสงสัย ซึ่งจะต้องเป็นไปตามเกณฑ์การตรวจสอบที่กำหนดในกฎหมายลำดับรอง

๓.๑๐ ประเภทของโทษที่กำหนด

โทษทางอาญา

โทษทางปกครอง

ระบบผสม

๓.๑๑ การกำหนดโทษทางอาญาจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายสัมฤทธิ์ผล เพราะเหตุใด

การกำหนดโทษจะช่วยป้องกันการก่อทุจริตของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของสถาบันการเงินประชาชน ซึ่งรวมถึงประธานกรรมการ กรรมการ ผู้อำนวยการ พนักงานหรือลูกจ้าง เพื่อให้สถาบันการเงินประชาชนดำเนินงานตามภารกิจได้อย่างยั่งยืน

๓.๑๒ ความผิดที่กำหนดให้เป็นโทษทางอาญาเป็นความผิดที่มีความร้ายแรงอย่างไร

ความผิดที่กำหนดให้เป็นโทษทางอาญา ได้แก่

- การใช้ชื่อหรือคำแสดงชื่อในทางธุรกิจว่า “สถาบันการเงินประชาชน” หรือคำอื่นใดที่มีความหมายเช่นเดียวกันโดยไม่ได้รับอนุญาต ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกไม่เกินวันละห้าพันบาทตลอดเวลายังฝ่าฝืนอยู่
- การขัดขวางหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- การไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ตรวจสอบซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- การทำให้เอกสารที่เจ้าหน้าที่ได้ยึดไว้หรือสั่งให้ส่งเป็นพยานหลักฐานเสียหาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- การเปิดเผยข้อมูลของผู้ให้บริการทางการเงินจากการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดในกฎหมาย เว้นแต่ในกรณีที่กฎหมายอนุญาต ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- การเปิดเผยความลับของสถาบันการเงินประชาชน ผู้ซึ่งมีอำนาจจัดการ พนักงาน หรือลูกจ้างของสถาบันการเงินประชาชน ที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่นหรือประชาชน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- กรณีกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลที่มีส่วนรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลผู้ประกอบกิจการที่มีหน้าที่สั่งการ แต่ละวันไม่สั่งการหรือไม่กระทำการจนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้นด้วย

๔. ความซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น

๔.๑ การดำเนินการตามภารกิจในเรื่องนี้มีกฎหมายอื่นในเรื่องเดียวกันหรือทำนองเดียวกันหรือไม่

ไม่มี

๔.๒ ในกรณีมีกฎหมายขึ้นใหม่ เหตุใดจึงไม่ยกเลิก แก้ไข หรือปรับปรุงกฎหมายในเรื่องเดียวกันหรือทำนองเดียวกันที่มีอยู่

ไม่มี

๕. ผลกระทบและความคุ้มค่า

๕.๑ ผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมาย

ผู้มีหน้าที่ตามร่างกฎหมายหรือที่จะได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมายนั้นโดยตรง

ได้แก่ ธนาคารผู้ประสานงาน สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง องค์การการเงินระดับชุมชนที่มีอยู่ และประชาชนในระดับฐานรากที่ต้องการบริการทางการเงิน

๕.๒ ผลกระทบที่เกิดขึ้นแก่บุคคลดังกล่าว

■ ด้านเศรษฐกิจ

- เชิงบวก การเข้าถึงบริการทางการเงินอย่างทั่วถึงจะสามารถช่วยลดปัญหาด้านความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจโดยรวมได้ โดยการเข้าถึงบริการทางการเงินพื้นฐาน เช่น การออม และสินเชื่อ เป็นต้น จะสนับสนุนการพัฒนาความเป็นอยู่ของคนในชุมชนด้านการประกอบอาชีพ และด้านความเป็นอยู่ให้สามารถสร้างรายได้เพิ่มการออมเงิน และลดปัญหาจากการกู้ยืมนอกระบบได้ อันเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจของชุมชน นอกจากนี้ ธนาคารผู้ประสานงานจะสามารถให้บริการทางการเงินแก่ประชาชนในระดับฐานรากได้มากขึ้น และรัฐมีข้อมูลทางการเงินระดับฐานรากที่ชัดเจนเพื่อนำไปเพิ่มประสิทธิภาพนโยบายเกี่ยวกับเศรษฐกิจของประชาชนระดับฐานรากได้ต่อไป

- ผู้ได้รับผลกระทบเชิงบวก ประชาชนในระดับฐานรากที่ต้องการใช้บริการทางการเงิน ธนาคารผู้ประสานงาน สถาบันการเงินประชาชน และรัฐ

- เชิงลบ -

- ผู้ได้รับผลกระทบเชิงลบ -

■ ด้านสังคม

- เชิงบวก ความสามารถในการเข้าถึงบริการทางการเงินพื้นฐานของคนในชุมชน และการมีเศรษฐกิจในชุมชนที่มั่นคงจะลดปัญหาเชิงสังคมโดยรวม จากปัญหาความยากจนและปัญหาจากหนี้สิน รวมทั้งเพิ่มคุณภาพความเป็นอยู่ของคนในชุมชน ให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง และมีระเบียบวินัยทางการเงิน

- ผู้ได้รับผลกระทบเชิงบวก ประชาชนในระดับฐานรากที่ต้องการใช้บริการทางการเงิน ธนาคารผู้ประสานงาน สถาบันการเงินประชาชน และรัฐ

- เชิงลบ -

- ผู้ได้รับผลกระทบเชิงลบ -

๕.๓ สิทธิและเสรีภาพของบุคคลในเรื่องใดบ้างที่ต้องถูกจำกัด

การจำกัดนั้นเป็นการจำกัดเท่าที่จำเป็นหรือไม่ อย่างไร

ไม่มี

๕.๔ ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมได้รับ

๕.๔.๑ ประชาชนจะมีการดำรงชีวิตที่ดีขึ้นในเรื่องใด อย่างไร และเพียงใด หรือเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนมากน้อยเพียงใด

ประชาชนในระดับฐานรากที่มีรายได้ปานกลางและรายได้ต่ำไม่สามารถเข้าถึงบริการทางการเงินได้เนื่องจากอาศัยอยู่นอกเขตเมือง หรือไม่สามารถรับภาระค่าใช้จ่ายในการใช้บริการธุรกรรมทางการเงินทั่วไปได้ ซึ่งประชาชนกลุ่มนี้ อาจสามารถเข้าถึงบริการจากผู้ให้บริการที่เป็นกองทุนหมู่บ้านหรือองค์กรการเงินชุมชนได้ ดังนั้น องค์กรการเงินชุมชนจึงมีบทบาทสำคัญในการเพิ่มการเข้าถึงทางการเงินให้แก่ประชาชนที่มีรายได้ต่ำ ลดปัญหานี้ นอกระบบ และการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ ทั้งนี้ ในปัจจุบันได้มีการจัดตั้งสถาบันการเงินประชาชนแล้ว ๑,๗๑๔ แห่ง มีเงินฝากรวมทั้งสิ้นประมาณ ๘๖๗ ล้านบาท และมีธนาคารออมสินและธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) เป็นหน่วยงานสนับสนุนหลัก อย่างไรก็ตาม สถาบันการเงินเหล่านี้ยังขาดกฎหมายรองรับการดำเนินงานเป็นสถาบันการเงินประชาชน หรือมีสภาพเป็นนิติบุคคล และยังมีปัญหาจากการทำธุรกรรมทางการเงินผ่านตัวบุคคล ดังนั้น การยกระดับองค์กรการเงินชุมชนให้สามารถทำธุรกรรมได้จะเพิ่มความสามารถของประชาชนในระดับฐานรากให้เข้าถึงบริการทางการเงินได้กว้างขวาง และมีประสิทธิภาพมากขึ้น

๕.๔.๒ เศรษฐกิจหรือสังคมมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนได้เพียงใด

การแก้ไขปัญหาการเข้าถึงบริการทางการเงินของคนในชุมชนระดับฐานรากนับเป็นการแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมที่ยั่งยืน โดยหากคนในชุมชนสามารถทำธุรกรรมทางการเงินได้ทั่วถึงและมีประสิทธิภาพจะสามารถแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจโดยรวม นอกจากนี้ สถาบันการเงินประชาชนร่วมมือกับธนาคารผู้ประสานงานในการจัดการดูแล และให้ความรู้ในการจัดการบริหารการเงินแก่สมาชิกของสถาบันการเงินประชาชนได้ทั่วถึง

การประกอบกิจการเป็นไปโดยสะดวกหรือลดต้นทุนของผู้ประกอบการได้มากน้อยเพียงใด
ไม่มี

ยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศได้มากน้อยเพียงใด

ภาคการเงินในระดับฐานรากที่เข้มแข็งจะเป็นปัจจัยที่เพิ่มการแข่งขันในการประกอบอาชีพของคนในชุมชนได้ ซึ่งส่งเสริมการลงทุน แรงงาน และผลผลิต เข้าสู่ระบบเศรษฐกิจต่อไป

และส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาได้มากน้อยเพียงใด

ไม่มี

๕.๔.๓ เสริมสร้างประสิทธิภาพหรือนวัตกรรมในการปฏิบัติราชการอย่างไร

การมีฐานข้อมูลด้านการเงินระดับฐานรากเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดนโยบายเพื่อการบริหารเศรษฐกิจและนโยบายด้านความเป็นอยู่ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

สามารถลดงบประมาณแผ่นดินได้มากน้อยเพียงใด

ไม่มี

๕.๔.๔ วิธีการและระยะเวลาประเมินผลสัมฤทธิ์ ตลอดจนประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

ระยะสั้นและระยะกลาง จำนวนองค์กรการเงินระดับชุมชนที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นสถาบันการเงินประชาชน สัดส่วนการเข้าถึงบริการทางการเงินอย่างทั่วถึงของประชาชน ซึ่งอาจรวมถึงสัดส่วนของผู้ที่มีบัญชีเงินฝากและสัดส่วนของผู้ที่สามารถเข้าถึงสินเชื่อ

ระยะยาว สัดส่วนการเข้าถึงบริการทางการเงินอย่างทั่วถึงของประชาชน ซึ่งอาจรวมถึงสัดส่วนของผู้ที่มีบัญชีเงินฝากและสัดส่วนของผู้ที่สามารถเข้าถึงสินเชื่อ และสัดส่วนฐานข้อมูลการเงินที่ครอบคลุมชุมชนในระดับฐานราก

๕.๕ ความยุ่งยากที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามกฎหมาย

ไม่มี

๕.๖ ความคุ้มค่าของภารกิจเมื่อคำนึงถึงงบประมาณที่ต้องใช้ ภาระหน้าที่ที่เกิดขึ้นกับประชาชน และการที่ประชาชนจะต้องถูกจำกัดสิทธิเสรีภาพเทียบกับประโยชน์ที่ได้รับ

ไม่มี

๖. ความพร้อมของรัฐ

๖.๑ ความพร้อมของรัฐ

(ก) กำลังคนที่ต้องใช้

การดำเนินงานของสถาบันการเงินประชาชนดำเนินการโดย ธนาคารผู้ประสานงานทั่วประเทศ สถาบันการเงินประชาชน สำนักงานเศรษฐกิจการคลังที่เป็นศูนย์กลางในการรับข้อมูลจากธนาคารผู้ประสานงาน รวมถึงการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการกำกับดูแลผู้ให้บริการทางการเงินตามร่างพระราชบัญญัติการกำกับดูแลผู้ให้บริการทางการเงิน พ.ศ. เพื่อทำหน้าที่เป็นนายทะเบียน โดยกำลังคนของสำนักงานในระยะเริ่มแรกมีจำนวนประมาณ ๘๐ อัตรา

(ข) คุณสมบัติและประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่ที่จำเป็นต้องมี

ผู้บริหาร หรือผู้มีอำนาจในการจัดการของสถาบันการเงินประชาชนควรประกอบด้วยผู้มีความรู้ และประสบการณ์ทางด้านการบริหาร ด้านการเงินการธนาคารพื้นฐาน และด้านกฎหมาย หรือวิทยาการอื่น ที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อการทำธุรกรรมการเงินในระดับชุมชน ทั้งนี้ คณะกรรมการกำหนดระเบียบ การจัดตั้ง และเงื่อนไขการเป็นสถาบันการเงินประชาชน โดยมีธนาคารประสานงานที่มีประสบการณ์ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานของสถาบันการเงินประชาชน

สำหรับเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับดูแลผู้ให้บริการทางการเงิน คุณสมบัติในด้าน เศรษฐศาสตร์ การเงิน การบัญชี การบริหาร การจัดการ เทคโนโลยีสารสนเทศ ประชาสัมพันธ์ และอื่น ๆ

(ค) งบประมาณที่คาดว่าจะต้องมีในระยะห้าปีแรกของการบังคับใช้กฎหมาย

การจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการกำกับดูแลผู้ให้บริการทางการเงินใช้งบประมาณปีละ ๔๐ ล้านบาท แบ่งเป็นบุคลากร ๔๐ ล้านบาท งบดำเนินงาน ๓๐ ล้านบาท และงบลงทุน ๒๐ ล้านบาท รวมเป็นเงิน งบประมาณในระยะ ๕ ปีแรก เป็นเงิน ๔๕๐ ล้านบาท ทั้งนี้จะเป็นการของงบประมาณตามการดำเนินงานของ ร่างพระราชบัญญัติการกำกับดูแลผู้ให้บริการทางการเงิน พ.ศ.

๖.๒ ในกรณีที่เป็นการร่างกฎหมายที่มีผลต่อการจัดตั้งหน่วยงานหรืออัตรากำลัง มีความเห็นของหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการกำหนดอัตรากำลังและงบประมาณหรือไม่ อย่างไร

การดำเนินงานที่มีผลต่อการจัดตั้งสถาบันการเงินประชาชน ได้แก่ ธนาคารผู้ประสานงานทั่วประเทศ และสำนักงานเศรษฐกิจการคลังเป็นศูนย์กลางในการรับข้อมูลจากธนาคารผู้ประสานงาน เป็นหน่วยงานที่มี ประสบการณ์และความสามารถเกี่ยวกับธุรกรรมทางการเงินโดยธนาคารผู้ประสานงานมีสาขารอบคลุมทั่วประเทศ และมีระบบฐานข้อมูลด้านธุรกรรมทางการเงิน ทั้งนี้ ธนาคารผู้ประสานงานสามารถจัดทำบัญชีเฉพาะสำหรับการ ดำเนินการตามนโยบายของรัฐ และสนับสนุนการดำเนินงานของสถาบันการเงินประชาชน

๖.๓ วิธีการที่จะให้ผู้อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายมีความเข้าใจและพร้อมที่จะปฏิบัติตามกฎหมาย

■ วิธีการสร้างความรับรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนผู้อยู่ภายใต้กฎหมาย

ระหว่างการดำเนินการยกร่าง พ.ร.บ.ฯ ได้จัดให้มีช่องทางในการเผยแพร่และเปิดรับฟังความคิดเห็น และข้อเสนอแนะจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน รวมทั้งประชาชนต่อร่าง พ.ร.บ.ฯ ดังต่อไปนี้

(๑) เชิญหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับพันธกิจ และหน่วยงานที่มีพันธกิจเกี่ยวกับการเข้าถึง บริการทางการเงินระดับชุมชนเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับร่าง พ.ร.บ.ฯ ได้แก่ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ สำนักงานวิจัยและพัฒนาาระบบสุขภาพชุมชน ธนาคารแห่งประเทศไทย กรมการพัฒนาชุมชน สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ธนาคารออมสิน และธนาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์การเกษตร และสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)

(๒) เผยแพร่กฎหมายพร้อมทั้งรับฟังความคิดเห็นของประชาชนทั่วไปต่อร่าง พ.ร.บ.ฯ ผ่านทางเว็บไซต์ ของสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง คือ www.fpo.go.th และ Email: financialbills@fpo.go.th และทางเว็บไซต์ ของภาครัฐ www.lawamendment.go.th

๗. หน่วยงานที่รับผิดชอบและผู้รักษาการตามกฎหมาย

๗.๑ มีหน่วยงานอื่นใดที่ปฏิบัติภารกิจซ้ำซ้อนหรือใกล้เคียงกันหรือไม่ มีข้อเสนอแนะในการดำเนินการกับ หน่วยงานนั้นอย่างไร

ไม่มี

๗.๒ มีความเกี่ยวข้องหรือมีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นหรือไม่ อย่างไร
ไม่มี

๗.๓ มีการบูรณาการการทำงานร่วมกันกับหน่วยงานอื่นหรือไม่ อย่างไร
สถาบันการเงินประชาชนมีการบูรณาการการทำงานร่วมกับธนาคารผู้ประสานงานด้านธุรกรรมการเงิน และข้อมูลทางการเงินโดยมีสำนักงานเศรษฐกิจการคลังเป็นผู้รับข้อมูลดังกล่าว

๗.๔ ผู้รักษาการตามกฎหมาย ได้แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
การกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายเนื่องจาก
สถาบันการเงินประชาชนเป็นองค์กรทางการเงินและมีความเกี่ยวข้องกับธนาคาร

๘. วิธีการทำงานและตรวจสอบ

๘.๑ ระบบการทำงานที่กำหนดสอดคล้องกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือไม่

- ☐ เกิดประโยชน์สุขของประชาชน
- ☐ เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ
- ☐ มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ
- ☐ ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น
- ☐ มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการในทันต่อสถานการณ์
- ☐ ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ
- ☐ มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

๘.๒ การเปิดเผยการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๘.๒.๑ ในกฎหมายมีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ของรัฐในเรื่องใดบ้าง
แต่ละขั้นตอนใช้เวลาดำเนินการเท่าใด

มี สำนักงานเศรษฐกิจการคลังทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการรับข้อมูลทั่วไปในด้านต่าง ๆ ของการให้บริการทางการเงินข้อมูลสถาบันการเงินประชาชนที่ได้รับการรับรองจดทะเบียน รวมถึงข้อมูลธุรกรรมทางการเงินของสมาชิก จากธนาคารผู้ประสานงานซึ่งมีหน้าที่จัดทำระบบข้อมูลดังกล่าว ซึ่งจะต้องได้รับข้อมูลอย่างน้อยเป็นประจำทุกไตรมาส

๘.๒.๒ หากมีการใช้ดุลพินิจ การใช้ดุลพินิจสอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลและหลักนิติธรรมอย่างไร
ไม่มี

๘.๒.๓ ในการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ใช้หลักกระจายอำนาจหรือมอบอำนาจเพื่อให้ประชาชนได้รับการบริการที่สะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพอย่างไร
ไม่มี

๘.๓ มีระบบการตรวจสอบและคานอำนาจอย่างไรบ้าง

๘.๓.๑ มีระบบการตรวจสอบการปฏิบัติงานภายในหรือไม่ อย่างไร

มี ธนาคารผู้ประสานงานต้องดำเนินการประเมินความเสี่ยงของสถาบันการเงินประชาชน และดำเนินการประเมินมาตรฐานการให้บริการของสถาบันการเงินประชาชนเป็นประจำทุกปี และแจ้งผลการประเมินพร้อมข้อเสนอแนะให้กับสถาบันการเงินประชาชนและนายทะเบียนทราบ ทั้งนี้ ธนาคารผู้ประสานงาน จะต้องตรวจสอบและประเมินผลเพื่อทบทวนการรับรองการจดทะเบียนการเป็นสถาบันการเงินประชาชนทุกสามปี

และตรวจสอบข้อมูลธุรกรรมทางการเงินของสถาบันการเงินประชาชนและสมาชิก ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด โดยธนาคารผู้ประสานงานสามารถเสนอแนะให้ผู้บริหาร หรือผู้มีอำนาจในการจัดการ ของสถาบันการเงินประชาชนแก้ไขข้อบกพร่อง หรือระงับการปฏิบัติบางส่วนที่เป็นเหตุให้เกิดข้อบกพร่องหรือเสื่อมเสีย ผลประโยชน์ของสถาบันการเงินประชาชนหรือสมาชิก และสามารถเสนอแนะต่อนายทะเบียนเพื่อดำเนินการสั่งให้ สถาบันการเงินประชาชนแก้ไขข้อบกพร่องดังกล่าวได้

๘.๓.๒ มีกระบวนการร้องเรียนจากบุคคลภายนอกหรือไม่ อย่างไร

คณะกรรมการออกระเบียบ และกำกับความมั่นคงของระบบสถาบันการเงินประชาชนโดยรวม ซึ่งครอบคลุมถึงการสร้างช่องทางร้องเรียนการทำงานของสถาบันการเงินประชาชนจากบุคคลภายนอก ให้คณะกรรมการ นายทะเบียน และธนาคารผู้ประสานงานได้ทราบ

๙. การจัดทำกฎหมายลำดับรอง

๙.๑ ได้จัดทำแผนในการจัดทำกฎหมายลำดับรอง กรอบระยะเวลา ตลอดจนกรอบสาระสำคัญของ กฎหมายลำดับรองนั้น หรือไม่

มีการจัดทำกฎหมายลำดับรอง

ได้ยกร่างกฎหมายลำดับรองในเรื่องใดบ้าง

แผนจัดทำกฎหมายลำดับรอง และกรอบระยะเวลาของกฎหมายลำดับรอง ภายใต้วง พ.ร.บ.ฯ สรุปได้ ดังนี้

ลำดับที่	กฎหมายลำดับรอง	กรอบสาระสำคัญ	กรอบระยะเวลา
๑	ประกาศคณะกรรมการพัฒนา ระบบสถาบันการเงินประชาชน เรื่อง องค์กรการเงินชุมชน (มาตรา ๓)	คณะกรรมการพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ประชาชน (คณะกรรมการฯ) ประกาศกำหนด รูปแบบองค์กรการเงินชุมชนที่มีคุณสมบัติ มาขอจดทะเบียนเป็นสถาบันการเงินประชาชน	คณะกรรมการฯ ประกาศ กำหนดภายใน ๑๒๐ วัน หลังจากกฎหมายมีผล บังคับใช้
๒	ประกาศคณะกรรมการพัฒนา ระบบสถาบันการเงินประชาชน เรื่อง การแต่งตั้งธนาคาร ผู้ประสานงาน (มาตรา ๓, ๙ (๒) และ ๔๕)	คณะกรรมการฯ แต่งตั้งธนาคารผู้ประสานงาน เพื่อสนับสนุนและประสานงานการดำเนินงาน ของธนาคารผู้ประสานงาน	คณะกรรมการฯ ประกาศ กำหนดภายใน ๙๐ วัน หลังจากกฎหมายมีผล บังคับใช้
๓	กฎกระทรวงการคลัง เรื่อง บริการทางการเงิน ของสถาบันการเงินประชาชน (มาตรา ๓, และ ๒๖ (๘))	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังออกกฎ กระทรวงการคลัง เกี่ยวกับการให้บริการ ทางการเงินของสถาบันการเงินประชาชน	เมื่อมีความจำ ในกรณีที่ต้องกำหนดการ ให้บริการทางการเงินอื่น นอกเหนือจากที่กำหนด ในกฎหมาย
๔	ประกาศคณะกรรมการพัฒนา ระบบสถาบันการเงินประชาชน เรื่อง กำหนดกรอบอัตราดอกเบี้ย หรือผลตอบแทน ค่าธรรมเนียม และค่าบริการของสถาบันการเงิน ประชาชน (มาตรา ๙ (๓))	คณะกรรมการฯ ออกประกาศกำหนดกรอบ อัตราดอกเบี้ยหรือผลตอบแทน ค่าธรรมเนียม และค่าบริการของสถาบันการเงินประชาชน	คณะกรรมการฯ ประกาศ กำหนดภายใน ๑๒๐ วัน หลังจากกฎหมายมีผล บังคับใช้
๕	ประกาศคณะกรรมการพัฒนา ระบบสถาบันการเงินประชาชน	คณะกรรมการฯ ออกประกาศกำหนด หลักเกณฑ์การฝากเงินหรือการกู้ยืมเงิน เพื่อใช้ ในการดำเนินงานของสถาบันการเงินประชาชน	คณะกรรมการฯ ประกาศ กำหนดภายใน ๑๒๐ วัน หลังจากกฎหมายมีผล

ลำดับที่	กฎหมายลำดับรอง	กรอบสาระสำคัญ	กรอบระยะเวลา
	เรื่อง หลักเกณฑ์การฝากเงิน หรือการกู้ยืมเงินเพื่อใช้ในการดำเนินงานของสถาบันการเงินประชาชน (มาตรา ๙ (๔) และ ๒๖ (๔))		บังคับใช้
๖	ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบสถาบันการเงินประชาชน เรื่อง การกำหนดคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามของกรรมการสถาบันการเงินประชาชน (มาตรา ๙ (๕) และ ๒๘ (๓))	คณะกรรมการฯ ออกประกาศกำหนดคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามของกรรมการสถาบันการเงินประชาชน	เมื่อจำเป็น ในกรณีที่ต้องกำหนด คุณสมบัติหรือลักษณะ ต้องห้ามของกรรมการ สถาบันการเงินประชาชน นอกจากที่กำหนดในกฎหมาย
๗	ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบสถาบันการเงินประชาชน เรื่อง กำหนดอัตราขั้นต่ำสูงที่จ่ายเป็นเงินรางวัลของกรรมการ ผู้จัดการ พนักงาน หรือลูกจ้าง ของสถาบันการเงินประชาชน (มาตรา ๙(๖) และ ๔๐ (๓))	คณะกรรมการฯ ออกประกาศกำหนดอัตราขั้นต่ำสูงที่จ่ายเป็นเงินรางวัลของกรรมการ ผู้จัดการ พนักงาน หรือลูกจ้าง ของสถาบันการเงินประชาชนซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการจัดสรรกำไรสุทธิจากการดำเนินงานของสถาบันการเงินประชาชน	คณะกรรมการฯ ประกาศกำหนดภายใน ๑๒๐ วัน หลังจากกฎหมายมีผล บังคับใช้
๘	ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบสถาบันการเงินประชาชน เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์การให้บริการทางการเงินโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (มาตรา ๙(๗) และ ๔๒)	คณะกรรมการฯ ออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์การให้บริการทางการเงิน โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ที่ธนาคารผู้ประสานงานจัดทำขึ้นสำหรับสถาบันการเงินประชาชน	คณะกรรมการฯ ประกาศกำหนดภายใน ๙๐ วัน หลังจากกฎหมายมีผล บังคับใช้
๙	ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบสถาบันการเงินประชาชน เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์การให้กู้ และการให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้รายใหญ่ การดำรงเงินกองทุน การบริหารสินทรัพย์และการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องของสถาบันการเงินประชาชน และเรื่องอื่น ๆ ที่จำเป็นต่อการดำเนินงานและการกำกับดูแลสถาบันการเงินประชาชน (มาตรา ๙ (๘) และ ๔๔)	คณะกรรมการฯ ออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์การให้กู้และการให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้รายใหญ่ การดำรงเงินกองทุน การบริหารสินทรัพย์และการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องของสถาบันการเงินประชาชน และเรื่องอื่น ๆ ที่จำเป็นต่อการดำเนินงานและการกำกับดูแลสถาบันการเงินประชาชน	คณะกรรมการฯ ประกาศกำหนดภายใน ๑๒๐ วัน หลังจากกฎหมายมีผล บังคับใช้
๑๐	ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบสถาบันการเงินประชาชน เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาในการจัดทำรายงานการดำเนินงานของธนาคารผู้ประสานงาน (มาตรา ๙ (๙) และ ๔๗)	คณะกรรมการฯ ออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาในการจัดทำรายงานการดำเนินงานของธนาคารผู้ประสานงาน	คณะกรรมการฯ ประกาศกำหนดภายใน ๙๐ วัน หลังจากกฎหมายมีผล บังคับใช้
๑๑	ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบสถาบันการเงินประชาชน เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ	คณะกรรมการฯ ออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประมวลข้อมูลเกี่ยวกับการให้บริการทางการเงินและข้อมูลทั่วไป	คณะกรรมการฯ ประกาศกำหนดภายใน ๑๒๐ วัน หลังจากกฎหมายมีผล

ลำดับที่	กฎหมายลำดับรอง	กรอบสาระสำคัญ	กรอบระยะเวลา
	ประมวลข้อมูลเกี่ยวกับการให้บริการทางการเงินและข้อมูลทั่วไปของสถาบันการเงินประชาชน (มาตรา ๙(๑๐) และ ๔๘)	ของสถาบันการเงินประชาชน สำหรับธนาคารผู้ประสานงาน	บังคับใช้
๑๒	ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบสถาบันการเงินประชาชน เรื่อง กำหนดแบบให้ผู้ตรวจสอบรายงานการตรวจสอบตามมาตรา (มาตรา ๙(๑๑) และ ๕๖)	คณะกรรมการฯ ออกประกาศกำหนดแบบให้ผู้ตรวจสอบรายงานการตรวจสอบเพื่อดำเนินการตรวจสอบสถาบันการเงินประชาชนที่มีเหตุวิกฤติ ตามที่ธนาคารผู้ประสานงานรายงานต่อนายทะเบียน	คณะกรรมการฯ ประกาศกำหนดภายใน ๑๒๐ วัน หลังจากกฎหมายมีผลบังคับใช้
๑๓	ประกาศนายทะเบียน เรื่อง แบบคำขอ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการยื่นคำขอจดทะเบียนสถาบันการเงินประชาชน (มาตรา ๑๗)	นายทะเบียนประกาศกำหนด แบบคำขอ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการยื่นคำขอจดทะเบียนสถาบันการเงินประชาชน สำหรับองค์กรการเงินชุมชนที่ต้องการจดทะเบียนเป็นสถาบันการเงินประชาชนภายใต้พระราชบัญญัตินี้	นายทะเบียนประกาศกำหนดภายใน ๙๐ วัน หลังจากกฎหมายมีผลบังคับใช้
๑๔	ประกาศนายทะเบียน เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการมอบอำนาจของสมาชิกในการประชุมใหญ่ของสถาบันการเงินประชาชน (มาตรา ๓๖)	นายทะเบียนประกาศกำหนด หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการมอบอำนาจของสมาชิกในการประชุมใหญ่ของสถาบันการเงินประชาชน	นายทะเบียนประกาศกำหนดภายใน ๙๐ วัน หลังจากกฎหมายมีผลบังคับใช้
๑๕	ประกาศนายทะเบียน เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดทำทะเบียนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ธนาคารผู้ประสานงานจัดทำขึ้น (มาตรา ๔๓)	นายทะเบียนประกาศกำหนด หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดทำทะเบียนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ธนาคารผู้ประสานงานจัดทำขึ้น เพื่อให้สถาบันการเงินประชาชนจัดทำทะเบียนสมาชิกและทะเบียนหุ้นของสมาชิก	นายทะเบียนประกาศกำหนดภายใน ๑๒๐ วัน หลังจากกฎหมายมีผลบังคับใช้
๑๖	ประกาศนายทะเบียน เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และระยะเวลา ในการประเมินความเสี่ยงและมาตรฐานคุณภาพการให้บริการ (มาตรา ๔๙)	นายทะเบียนประกาศกำหนด หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และระยะเวลา ในการประเมินความเสี่ยง และมาตรฐานคุณภาพการให้บริการของสถาบันการเงินประชาชน เพื่อให้ธนาคารผู้ประสานงานดำเนินการประเมินความเสี่ยง และมาตรฐานคุณภาพการให้บริการของสถาบันการเงินประชาชนที่อยู่ในความรับผิดชอบ และแจ้งผลการประเมินพร้อมข้อเสนอแนะให้กับสถาบันการเงินประชาชนและนายทะเบียนทราบ ซึ่งแนวทางการดำเนินงานดังกล่าวจะเป็นการสร้างความมั่นคงและคุ้มครองผลประโยชน์ของสมาชิกผู้ให้บริการ	นายทะเบียนประกาศกำหนดภายใน ๒๗๐ วัน หลังจากกฎหมายมีผลบังคับใช้
๑๗	ประกาศนายทะเบียน เรื่อง การเก็บรักษาบัญชีและเอกสารประกอบการลงบัญชีไว้ที่สำนักงานของสถาบันการเงินประชาชน (มาตรา ๕๑)	นายทะเบียนประกาศกำหนด ให้สถาบันการเงินประชาชนเก็บรักษาบัญชีและเอกสารประกอบการลงบัญชีไว้ที่สำนักงานของสถาบันการเงินประชาชนภายในระยะเวลาที่กำหนด	นายทะเบียนประกาศกำหนดภายใน ๙๐ วัน หลังจากกฎหมายมีผลบังคับใช้

ลำดับที่	กฎหมายลำดับรอง	กรอบสาระสำคัญ	กรอบระยะเวลา
๑๘	ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบสถาบันการเงินประชาชน เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการตรวจสอบสถาบันการเงินประชาชน ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าสถาบันการเงินประชาชนใดกระทำการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ หรือกระทำการหรืองดเว้นกระทำการที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่สมาชิกหรือประชาชน (มาตรา ๕๖)	คณะกรรมการประกาศกำหนดฯ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการตรวจสอบสถาบันการเงินประชาชน ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าสถาบันการเงินประชาชนใดกระทำการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ หรือกระทำการหรืองดเว้นกระทำการที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่สมาชิกหรือประชาชน	คณะกรรมการฯ ประกาศกำหนดภายใน ๑๒๐ วัน หลังจากกฎหมายมีผลบังคับใช้
๑๙	ประกาศนายทะเบียน เรื่อง บัตรประจำตัวผู้ตรวจสอบ (มาตรา ๕๗)	นายทะเบียนประกาศกำหนด บัตรประจำตัวผู้ตรวจสอบ สำหรับผู้ตรวจสอบสถาบันการเงินประชาชน	นายทะเบียนประกาศกำหนดภายใน ๙๐ วัน หลังจากกฎหมายมีผลบังคับใช้
๒๐	ประกาศนายทะเบียน เรื่อง ประกาศแต่งตั้งผู้ชำระบัญชี (มาตรา ๖๘)	นายทะเบียนประกาศแต่งตั้งผู้ชำระบัญชีสถาบันการเงินประชาชนที่เลิกเพราะเหตุ นายทะเบียนสั่งให้เลิก	เมื่อจำเป็นสำหรับสถาบันการเงินประชาชนที่เลิกเพราะเหตุ นายทะเบียนสั่งให้เลิก
๒๑	ประกาศนายทะเบียน เรื่อง อัตราค่าตอบแทนของผู้ชำระบัญชี ที่นายทะเบียนแต่งตั้ง (มาตรา ๗๑)	นายทะเบียนประกาศกำหนด อัตราค่าตอบแทนของผู้ชำระบัญชีที่นายทะเบียนแต่งตั้ง กรณีสถาบันการเงินประชาชนที่เลิกเพราะเหตุ นายทะเบียนสั่งให้เลิก	เมื่อจำเป็นสำหรับสถาบันการเงินประชาชนที่เลิกเพราะเหตุ นายทะเบียนสั่งให้เลิก

๙.๒ มีกรอบในการตรานโยบายเพื่อป้องกันการขยายอำนาจหน้าที่ของรัฐหรือเพิ่มภาระแก่บุคคลเกินสมควรอย่างไร

ไม่มี

๑๐.การรับฟังความคิดเห็น

☒ มีการรับฟังความคิดเห็น ☐ ไม่ได้รับฟังความคิดเห็น

กระทรวงการคลังได้เปิดรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน รวมทั้งประชาชนต่อร่าง พ.ร.บ.ฯ ระหว่างวันที่ ๒ - ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๐ รวมระยะเวลา ๑๕ วัน ก่อนเสนอคณะรัฐมนตรี และระหว่างวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน - ๗ ธันวาคม ๒๕๖๑ รวมระยะเวลา ๑๖ วัน หลังผ่านการตรวจพิจารณาจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ เรื่อง แนวทางการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายตามบทบัญญัติมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๑๐.๑ ผู้ที่เกี่ยวข้องหรืออาจได้รับผลกระทบที่รับฟังความคิดเห็น

เชิญหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับพันธกิจ และหน่วยงานที่มีพันธกิจเกี่ยวกับ เข้าร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับร่าง พ.ร.บ.ฯ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐ และวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๐ ณ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง ดังนี้

หน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ สำนักงานวิจัยและพัฒนาสุขภาพชุมชน ธนาคารแห่งประเทศไทย กรมการพัฒนาชุมชน สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการกิจ ได้แก่ ธนาคารออมสิน และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

๑๐.๒ มีการเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นต่อประชาชนหรือไม่ อย่างไร

มีการเปิดรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนโดยทั่วไปผ่านทางเว็บไซต์ของสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ครั้งที่หนึ่งระหว่างวันที่ ๒ - ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๐ รวมระยะเวลา ๑๕ วัน ก่อนเสนอคณะรัฐมนตรี และครั้งที่สองระหว่างวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน - ๗ ธันวาคม ๒๕๖๑ รวมระยะเวลา ๑๖ วัน หลังผ่านการตรวจพิจารณาจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว

๑๐.๓ จัดทำสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นและเสนอมาประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

☒ จัดทำ ☐ ไม่มีการจัดทำ

ในกรณีจัดทำสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น มีสาระสำคัญในเรื่องดังต่อไปนี้หรือไม่

- ☒ วิธีในการรับฟังความคิดเห็น
- ☒ จำนวนครั้งและระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็นแต่ละครั้ง
- ☒ พื้นที่ในการรับฟังความคิดเห็น
- ☒ ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น
- ☒ ข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น
- ☒ คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็นและการนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย

ได้จัดทำสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นแล้ว โดยสรุปได้ ดังนี้

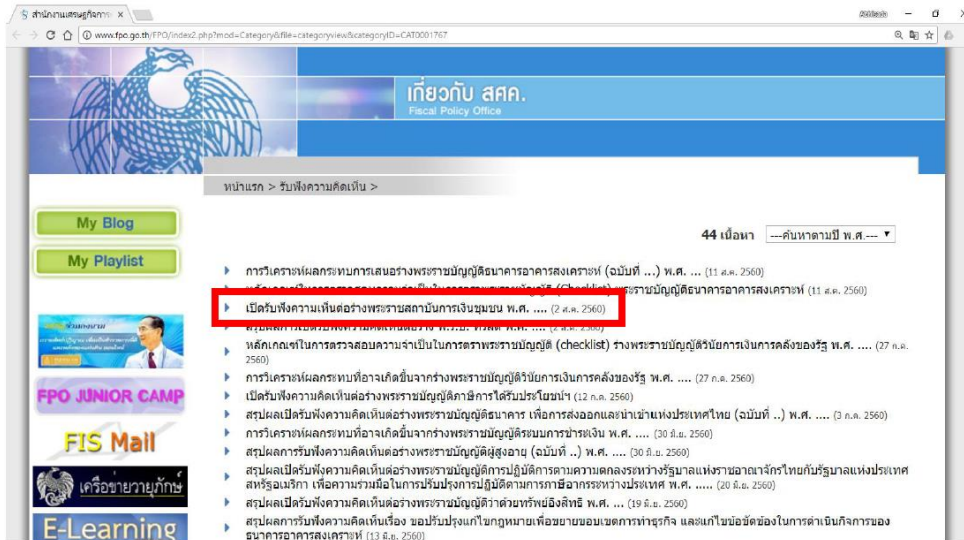
๑๐.๓.๑ วิธีการรับฟังความคิดเห็น

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลังได้เปิดรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อร่างพระราชบัญญัติสถาบันการเงินประชาชน พ.ศ. จากช่องทางดังต่อไปนี้

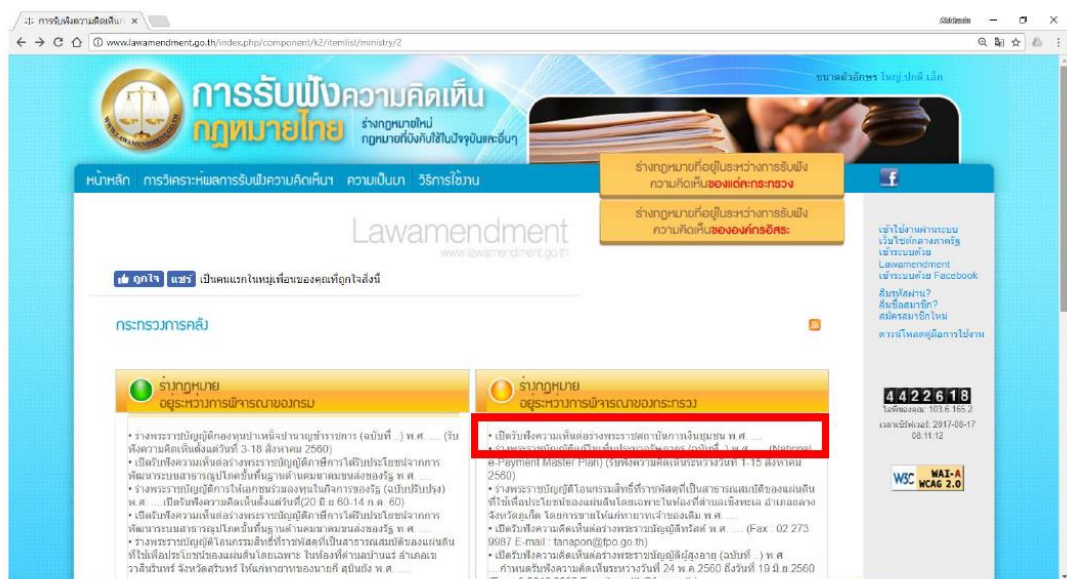
(๑) เชิญหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับพันธกิจ และหน่วยงานที่มีพันธกิจเกี่ยวกับการดำเนินงานของสถาบันการเงินประชาชนเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติสถาบันการเงินประชาชน พ.ศ. เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐ และวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๐ ณ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง ได้แก่ สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ สำนักงานวิจัยและพัฒนาระบบสุขภาพชุมชน ธนาคารแห่งประเทศไทย กรมการพัฒนาชุมชน สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ธนาคารออมสิน ธ.ก.ส. สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) และตัวแทนจากเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

(๒) มีการเปิดการรับฟังความคิดเห็นครั้งที่หนึ่งต่อประชาชนทั่วไปผ่านทางเว็บไซต์ของสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง คือ www.fpo.go.th และ Email: financialbills@fpo.go.th และทางเว็บไซต์ของภาครัฐเพื่อการรับฟังความคิดเห็นต่อกฎหมาย www.lawamendment.go.th ระหว่างวันที่ ๒ - ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๐ รวมระยะเวลา ๑๕ วัน ดังนี้

๑) เว็บไซต์ของสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง: www.fpo.go.th

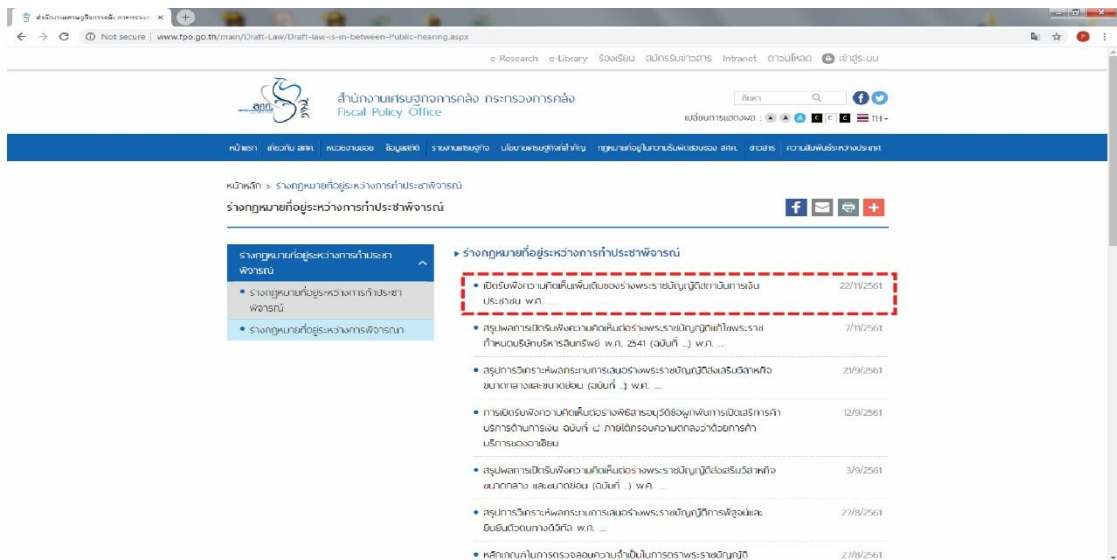

๒) เว็บไซต์ของภาครัฐ: www.lawamendment.go.th

(๓) มีการเผยแพร่การรับฟังความคิดเห็นครั้งที่สองต่อประชาชนทั่วไปผ่านทางเว็บไซต์ของสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง คือ www.fpo.go.th และ www.lawamendment.go.th ระหว่างวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน - ๗ ธันวาคม ๒๕๖๑ รวมระยะเวลา ๑๖ วัน ดังนี้

๑) เว็บไซต์ของสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง: www.fpo.go.th

ดูแลที่เป็นรูปธรรมและตรวจสอบได้จากสถาบันการเงินผู้มีประสบการณ์และมีระบบ การจัดการที่เป็นที่ยอมรับทั่วไป โดยการกำกับดูแลนี้ คำนึงถึงการสนับสนุนและส่งเสริมบริบทขององค์กรการเงินระดับชุมชนให้มีความยั่งยืน นอกจากนี้ การขอรับรองการจดทะเบียนเป็นสถาบันการเงินประชาชนสามารถทำได้โดยสมัครใจ โดยสถาบันการเงินประชาชน ภายใต้พระราชบัญญัตินี้สามารถใช้สถานะภาพการเป็นนิติบุคคล และได้รับการสนับสนุนจากธนาคารผู้ประสานงาน แต่หากองค์กรการเงินชุมชนใดไม่ต้องการจะใช้ชื่อแทนตนเองว่า สถาบันการเงินประชาชน และต้องดำเนินการอยู่แบบเดิม ตามที่ตนเองได้ปฏิบัติอยู่ก็สามารถทำได้

ความเห็นประชาชนที่เกี่ยวข้อง

๑) ประเด็นเรื่อง “รัฐบาลจะไปเอาเงินประชาชนมาบริหารจัดการ ชาวบ้านเค้านบอกว่ารัฐกำลังปล้นเงินประชาชนเพราะเงินจากกองทุนออมทรัพย์หรือเงินจากกองทุนต่าง ๆ เป็นเงินของประชาชนที่บริหารโดย ประชาชน เพื่อประชาชนแต่อยู่ดีที่รัฐบาลออกกฎหมายมาไปหยิบเงินเขาแล้วจะมากำหนดกฎเกณฑ์เพื่อบริหารจัดการเอง โดยให้ธนาคารของรัฐเข้าไปควบคุมกำกับดูแล” “ถ้าไรก็จะขอแบ่งครึ่งหนึ่งให้กับสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง”

คำชี้แจง

ร่าง พ.ร.บ.ฯ ไม่มีบทบัญญัติให้หน่วยงานรัฐหรือธนาคารผู้ประสานงานมีอำนาจหน้าที่ในการ บริหารจัดการเงินของประชาชน ซึ่งสถาบันการเงินประชาชนมีหน้าที่ในการบริหารจัดการเงินของสมาชิกเอง ทั้งนี้ สถาบันการเงินประชาชนจะได้รับการสนับสนุนด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการให้บริการทางการเงิน ของสถาบันการเงินประชาชน การตรวจสอบด้านการบริหารจัดการและการบริหารความเสี่ยงเพื่อรักษาผลประโยชน์ ของสมาชิก และการสนับสนุนทางการเงินเพื่อส่งเสริมและพัฒนาระบบสถาบันการเงินประชาชนจากธนาคาร ผู้ประสานงานที่มีประสบการณ์ ความน่าเชื่อถือ และระบบการจัดการที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งสร้างความยั่งยืน ในการดำเนินงานแก่สถาบันการเงินประชาชนเอง นอกจากนี้ ร่างพระราชบัญญัติสถาบันการเงินประชาชน ไม่ได้มีการกำหนดให้ สถาบันการเงินประชาชนต้องแบ่งปันกำไรหรือนำส่งเงินให้กับหน่วยงานของรัฐแต่อย่างใด

๒) ประเด็นเรื่อง องค์กรการเงินระดับชุมชนที่ต้องการใช้ชื่อเป็น “สถาบันการเงินชุมชน” อาจมี ความขัดแย้งกับชื่อขององค์กรการเงินระดับชุมชนอื่นที่ต้องการใช้ชื่อเดียวกัน

คำชี้แจง

เพื่อหลีกเลี่ยงความซ้ำซ้อนกับการใช้ชื่อสถาบันการเงินชุมชนที่ปรากฏอยู่ในหมายเหตุที่กล่าวถึง เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งอาจสร้างความเข้าใจผิด ต่อสถาบันการเงินประชาชน จึงได้เปลี่ยนการใช้คำว่า “สถาบันการเงินชุมชน” เป็น “สถาบันการเงินประชาชน” และเรียกร่างพระราชบัญญัตินี้ว่า ร่างพระราชบัญญัติสถาบันการเงินประชาชน พ.ศ.

๒) สรุปการแสดงความเห็นต่อร่าง พ.ร.บ.ฯ หลังผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการ กฤษฎีกาแล้ว

ไม่มีผู้คัดค้าน

๑๑. ข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น

ไม่มีข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องหลังปรับปรุงร่าง พ.ร.บ.ฯ ตามความเห็น ของหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับพันธกิจ หน่วยงานที่มีพันธกิจเกี่ยวกับการดำเนินงานของสถาบัน การเงินประชาชน และประชาชน

ขอรับรองว่าการเสนอร่างพระราชบัญญัติได้ดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรีฯ และระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีฯ แล้ว

ลงชื่อ.....

(นายลวรรณ แสงสนิท)

ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

วัน/เดือน/ปีที่จัดทำ

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ นายปณิธาน สุขสำราญ

หมายเลขติดต่อ ๐๒ ๑๖๙ ๗๑๓๐ ต่อ ๑๑๑